Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5349 2/15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1903 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 23 ՃԸՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1321 Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5349

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	76	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին առաջին գործերէն մէկը եղաւ, իր հովուապետական պաշտօնին գլուխը անցնելուն պէս, քանի մը վարդապետներ ղրկել՝ իբր նուիրակ՝ իր հոգեւոր իրաւասութեան ներքեւ գտնուած անհովիւ թեմերը, եկեղեցական ու կրթական վիճակը մօտէն տեսնելու եւ հարկ եղած կազմակերպութիւնը տալու համար տեղական ժողովներուն։ Իր պարզ ձեւին տակ՝ այս լուրը գաղափար մը չի տար այս տնօրինութեան կարեւորութեանը ու օգտակարութեանը վրայ, զորս իրական կերպով ըմբռնելու համար կը բաւէ աչքէ անցընել պատահական թղթակցութիւն մը որ երեւցաւ քանի մը օր առաջ Արեւելքի մէջ, Տարենտէէն ուղղուած։

Այդ «Գաւառային Քրոնիկ»ը, Կիլիկիոյ կաթողիկոսական նուիրակ Տ. Հրանտ Վրդ.ի այցելութիւնը ծանուցանելու առթիւ, կը շեշտէ սա ուշագրաւ պարագան.—«Ամբողջ ութը կամ տասը տարուան երկար շրջանի մը միջոցին, Տարենտեցիներս այսօր առաջին անգամ հաճոյքը կ'ունենանք տեսնելու եւ վայելելու Կիլիկիոյ վարդապետներէն մէկուն այցելութիւնը»։

Ութը-տասը տարի վեղարաւորի մը երես չի տեսնե՛լ, քարոզ մը չի լսե՛լ։ Այս հոգեւոր զրկանքն է ահա զոր կը դարմանէ, ամէն բանէ առաջ, նուիրակին ներկայութիւնը։ Եւ իրաւ ալ, տեղւոյն հայ համայնքը, բարեպաշտական ջերմեռանդով, խռնուեր է բացօթեայ եկեղեցիին մէջ, օգոստոսի կիզիչ արեւուն ճառագայթներուն տակ, ուշի ուշով ունկնդրելու համար քարոզութեան։ Այդ կարճ թղթակցութիւնը կը շեշտէ նաեւ սա ոչ նուազ կարեւոր պարագան, թէ նուիրակ վարդապետը յաջողեր է մաքրել եւ յարդարել ժողովրդեան ամէն խաւերուն մէջ տեղի ունեցող փցուն վէճերը, խնդիրները եւ դժուարութիւնները, որմէ վերջ ձեռնարկեր է Թաղ. Խորհուրդի ընտրութիւն կատարելու։

Այս տեղեկութիւններէն կը հետեւցուի որ, եթէ Ս. Կաթողիկոսը նուիրակ մը ղրկելու հոգածութիւնը չունենար, Տարենտեցիները,—այդ մոռցուած անկիւնի ազգայինները,—պիտի շարունակէին կարօտը քաշել քարոզչի մը, պիտի յարատեւէին իրենց կուսակցութեան վէճերուն մէջ եւ Թաղ. Խորհուրդնին ալ կազմալուծուած պիտի մնար։

Եւ իրենք միակը չեն տեսակին մէջ։ Կիլիկիոյ զանազան կողմերէն հասնելով նամակներ պիտի բերեն արձագանգը այն գոհունակ տպաւորութեան՝ որուն ներքեւ պիտի գտնուին շատ մը թեմեր, գիւղական համայնքներ, կաթողիկոսական նուիրակին այցելութեամբ, որ իր հոգեւոր հանգամանքին կը միացնէ՝ Թաղային, դպրոցական ու եկեղեցական գործեր կարգադրելու վարչական հանգամանքն ալ։

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը, որուն հովուապետական արժանիքը այս առթիւ չէ որ ի վեր պիտի առնուի, շնորհաւորելի է իր այս կարգադրութեանը համար ալ մանաւորապէս, որուն մէջ կ'երեւայ հեռաւոր, անհովիւ մնացած հօտերու կրօնային ու բարոյական խնամք նուիրելու պատրաստակամութիւն։ Եւ ասոր անմիջական հետեւանքը պիտի ըլլայ, տարակոյս չի կայ, այդ տեղերու նախակրթարաններուն ալ ընծայուելիք աջակցութիւն մը, քանի որ նուիրակ վարդապետները պիտի տեղեկագրեն միանգամայն դպրոց գտնուիլը կամ չգտնուիլը, եւ յարակից պարագաներ կրթական գործին նկատմամբ։

Արդէն իսկ, կեդրոն քաղաքներուն մէջ, ինչպէս Ատանա ու Մէրսին, վարժարանները լաւագոյն վիճակի մը վերածելու ջանքեր կ'ըլլուին եւ վերջերս Ս. Կաթողիկոսին նախագահութեամբ տեղի ունեցած գումարում մը, որուն կը մասնակցէր Նորակազմ Ուսումն. Խորհուրդն ալ, իբր ուշադրութեան առարկայ բռնած է նաեւ դպրոցական պիւտճէն ու կրթական ծրագիրները։ Կիլիկիոյ գիւղական դպրոցներն ալ, իրենց կարգին, պիտի կրնան օգտուիլ կաթողիկոսական այս հոգածութենէն։

Տ. Ա.

ՄԵՐ ԿԱՐԴԱՑՈՂՆԵՐԸ

Գրականութիւնը ցեղի մը կամ ժողովուրդի առանձնայատկութիւններուն, նախասիրութիւններուն հայելին է, եւ հաւատարիմ թարգմանը անոր նկարագրի ամէն կողմերուն, աղուոր կամ տգեղ, օրինակելի կամ եպերելի։

Ա՛լ սովորութիւն եղած է ազգ մը, ցեղ մը կամ ժողովուրդ մը դատել իր գրականութենէն։

Եթէ ճիշդ է որ գրականութիւն մը ցեղի մը բարոյական եւ աշխարհահայեցողական յառաջդիմութեան ցուցանիշն է, աստիճանաչափն է, այն ատեն վստահօրէն կրնանք ըսել թէ բոլորովին ետ մնացած ժողովուրդ մը չենք, բաղդատելով մեր ներկայ գրականութիւնը եւ իրմէն անբաժան եղող ընթերցողութիւնը՝ տարիներ առաջուան մեր սահմանափակ գրականութեան հետ, որ ցանցառ թուով կարդացողներ կը պահէր իր ծոցիկը։

Երբ ընթերցասիրութեան ճաշակը կը զարգանայ, գրողներու պէտքը զգալապէս կը շեշտուի, ու գրողներ կը ծլին կը ծաղկին ժողովուրդին գոգին մէջ։ Հետեւաբար գրականութիւնն ալ տակաւ կ'ընդարձակի, կը ստուարանայ, աւելի լայնածիր սահմանի մը մէջ օգտակար դառնալով հանրութեան՝ որուն մէջ մեծ թուով համակիր կը գտնէ անշուշտ։

Ես, այս տեսակէտով, մեր մասին, այնչափ յոռետես չեմ։

Չեմ ընդունիր կարգ մը անձերու կրկնածին պէս՝ թէ անցեալին մէջ աւելի բեղուն եղած է մեր գրական շրջանակը։

Կա՛յ գրական յառաջդիմութիւն մը մեր մէջ, այո՛. ժխտել կարելի չէ։ Բայց ասիկա այնչափ դանդաղ եւ ա՛յնչափ անզգալի եղած է որ ժամանակի կը կարօտին շատեր՝ դէպ ի ետեւ ակնարկ մը ձգելու եւ անցուած միջոցը չափելու համար։

Մեր ներկայ գրականութիւնը, իր ընթերցողներուն հետ, որքան ալ անկատարութեան անխուսափելի օրէնքը կը ցուցադրէ, սակայն անգոհացուցիչ չէ բոլորովին։

Այսօր պզտիկ թիւ մը չէ որ կը կազմեն մեր կարդացողները.— ըլլան անոնք գիրք կարդացողներ եւ կամ լրագիր կարդացողներ, — հակառակ ասկէ քիչ տասնեակ մը տարիներ առաջուան՝ ուր լրագիրներ կամ գիրքեր գաւառներու մէջ, հազիւ զարգացած վարժապետներ ու երբեմն անձնաւորութիւններ կ'ունենային։ Հիմա հետզհետէ փափաք մը կը նշմարուի մեր ժողովուրդին մէջ, ընթերցասիրութեան եւ մանաւանդ լրագրի ընթերցանութեան մէջ։ Վիճակագրութիւն մը որոշապէս ցոյց պիտի տար ասիկա։ Առաջ որ ժողովուրդին տակաւին հազարէն մէկը չէր հետաքրքրուեր գրական այս կամ այն հարցերով, այսօր ամէն լրագիր կարդացող քիչ թէ շատ հետաքրքիր է այդ երեւոյթներուն։

* * *

Դասակարգերու կը բաժնուին մեր կարդացողները։ Ասոնցմէ ոմանք, իրենց իմացական մակարդակին բարձրութեամբ, բարձր գրուածքներ կրնան մարսել, եւ ուրիշներ թեթեւ ընթերցանութիւններով կը բաւականան։ Հետեւեալ կերպով կրնանք կարգաւորել զանոնք.—1. Վէպի կարդացողները. 2. Քաղաքական լուրերու եւ զանազան արկածներու պատմութիւններու սիրահարները. 3. Բանաստեղծականները. 4. Նկարագրական եւ գրական պատկերներ սիրողները. 5. Իմաստասիրական, քննական եւ ուսումնասիրական գործեր պրպտողները. 6. Թարգմանութիւններու մոլիները. 7. Գիտական, բժշկական, գեղարուեստական եւ մասնագիտական գրութիւններու հետեւողները. 8. Կրօնական գրուածքներ կարդացողները։

Մեր մէջ բաւական խոշոր եւ պատկառելի թիւ մը կը կազմեն վէպեր կարդացողները, որոնք ընդհանրապէս ընթերցասիրութեան ճաշակը նոր առնող, նորահաս երկսեռ դպրոցականներ են։ Երազուն աշխարհներու ոսկեզօծ հեռաներովը իրենց երեւակայութիւնը օրօրող բաներ կը գտնեն անոր մէջ. վէպը միայն կրնար օգտակար եւ համեղ ըլլալ՝ իրենց վերացականութեան թռիչներուն։ Զուր տեղը, ասոնց առջեւ պիտի դնէիր, աղուոր գրական կտոր մը, յաջողուած բանաստեղծութիւն մը եւ կամ կրօնական խորհրդաւոր գրուածք մը. իրենց համար անոնցմէ եւ ոչ մէկը նշանակութիւն պիտի ունենար։

Մեր մէջ, շատ քիչ թիւով, թատերգութիւն կարդացողներն ալ այս դասակարգին կրնանք պատշաճեցնել։

Փափաքելի պիտի ըլլար անշուշտ, որ, անոնք նախընտրելի համարէին մեր բարքերէն, տոհմային–ընկերական կեանքէ առնուած վէպերը՝ քան Եւրոպայի կամ Ամերիկայի այս ինչ քաղաքին կամ այս ինչ փողոցին մէջ գործուած սրտաճմլիկ, — եւ մինչ ալ անանկ կ'ըլլան արդէն... — ոճիրի մը շուրջը հիւսուած, յաճախ առասպելական, պատմութիւնը փնտռէին իրենց ուղեղներուն մէջ։

Տարօրինակ թիւ մը ունի նաեւ, մեր կարդացողներուն մէջ, լրագիրներու քաղաքական լուրերու եւ զանազան արկածներու պատմութիւններու սիրահարները։ Զարմանալի հետեւողականութիւնով մը . . . փոխանակ իրենց մօտիկ եղելութիւններուն իրազեկ ըլլալու, չափազանց հետաքրքրութիւնն ունին անոնք Մանիլայի ամբարկածութեան պարագաներուն, Էտուարտ Է.ի Բարիզ գալուն, Գերմանիոյ կայսեր բաժակաճառին, Չինաց կայսեր հրովարտակին, [illegible] մեռնելուն, Ամերիկայի այն ինչ քաղաքին մօտ կառախումբի մը խորտակումին եւ այդ առիթով հարիւրաւոր մարդոց զոհ երթալուն, Եւրոպայի այս ինչ կողմը ոճիր մը գործուելուն եւ կամ հռչակաւոր գողութեան մը նկատմամբ եւն.։ Ասոնց ընթերցասիրութիւնը պարզ հետաքրքրութիւն մը գոհացնելու գաղափարէն անդին չանցնիր, եւ սակայն, այս դասակարգին պատկանող շատեր կան՝ որոնք իրենց այդ հետաքրքրութիւնով, բաւական դրամ կու տան լրագիրներու եւ այսպէս անուղղակի կերպով կը նպաստեն դարձեալ ընդհանուր գրականութեան։

Բանաստեղծական դասակարգին կը պատկանին սահմանափակ թիւով իրական բանաստեղծութեան ճաշակ եւ ընդունակութիւն ունեցող մեր բանաստեղծները եւ կարգ մը նորավարժ դպրոցականներ ու գրելու մարմաջէն բռնուած երբեմն հին գլուխ վարժապետներ։ Այս վերջիններուն ամբողջ գաղափարականը կը կայանայ քանի մը յանգ ու վանկ քով քովի շարելուն՝ ու ատոնք թերթի մը մէջ հրատարակուած տեսնելուն մէջ։

Զուտ գրական ճաշակ ունեցող դասակարգ մըն ալ ունինք, որ գրական սիրուն կտորներէ համ կ'առնէ եւ կը կարդայ գեղեցիկ պատկերներ, գրագրական նկարագրականներ, ֆանթեզիներ եւն. որոնց ընթերցումը ճշմարիտ գոհունակութիւն մը կու տայ իրենց։ Ասոնք հանդէսներու բաժանորդներն են առհասարակ, որոնց համար ամէն նոր երեւցող հրատարակութիւն մասնաւոր արժէք մը ունի։

Մեր կարդացողներու ամէնէն նուրբ դասակարգն է իմաստասիրական, քննական եւ ուսումնասիրական հմտալից գործեր պրպտողներու ամէնէն չոր մասը՝ որուն մէջ կը գտնուին հեղինակները, կարող ուսուցիչները, բանասէրները, եւ մեր գրողներու մեծ մասը որոնք գիտակից են թէ ինչ է ընթերցասիրութիւնը եւ ինչ պէտք է սպասել ընթերցանութենէն։

Թարգմանութիւններու մոլի դասակարգ մըն ալ գոյութիւն ունի մեր կարդացողներուն մէջ։ Ասոնք ալ շատ խստապահանջ են, որպէս զի անպատճառ թարգմանածոյ բաներ հրամցուի իրենց։ Ասոնց կարդացածներուն մէջ անձերու անունները փոխանակ Տիգրանի, Երուանդի, Սիրանոյշի՝ Ժան, Թոմ, Ֆանի, Մատլէն եւայլն. պիտի ըլլան. ու տեղերու անունները փոխանակ սա մեր Պոլիսը, Սըվազը, Տրապիզոնը կամ Գարահիսարը ըլլալու, պէտք է ըլլան Ֆրանսա, Ամերիկա, Բէքին, Մատրիտ եւայլն։ Տեսակ մը օտարամոլ ցուցակութիւն։

Գիտական, բժշկական եւ ուրիշ մասնագիտական գրութիւններու հետեւողներն ալ հիմակ բաւական շատցած են, ժամանակէ մը ի վեր։ Մասնագիտական թերթերու չգոյութիւնը մեր մէջ, թեա՛յ, թերթի մը թողու ասոնց փափաքը, եւ սակայն, մ՛ըզ որ, տակաւին այդ կարգի հանդէսներ ապրեցնելու չափ որոշ թիւ մը չեն հասած։

Դեռ մօտ ատենի բան է ժողովուրդին ուշադրութիւնը կրօնական գրութիւններու վրայ դառնալը, եւ հետեւապէս, փոքր թիւ մը միայն կարելի է ենթադրել կրօնական գրութիւններ կարդացողներու թիւը, մեր մէջ, մէկ կողմ թողլով կղերական դասակարգը՝ որ առաջուց ի վեր կրօնական գրականութեան ճիւղը մշակողը եւ կրօնական ընթերցանութիւններէ հոգեկան սփոփանք մը քաղողը եղած է եւ է։

Կարելի է երկարել մեր կարդացողներու տեսակին ու դասակարգին այս շարքը։ Բայց եւ այնպէս ասոնք ամէնն ալ կարդացողներ են, այս կամ այն ճիւղին մէջ, Չզատեցի, ասոնց մէջ, գիրքեր կարդացողները կամ լրագիրներով բաւականացողները, որովհետեւ համառօտակի տեսութիւն մը միայն ըրի՝ գաղափար մը տալու համար մեր ընթերցող դասակարգին նկատմամբ։

Շապին-Գարահիսար

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈԹԵՐ

ՏԵՐԵՒՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՆԱՉԱՀԻՒԹԵՐՈՒ ՊԱՇՏՕՆԸ

Ինչպէս ըսինք նախորդ յօդուածով մը, բուսական սննդառութեան միւս մէկ կարեւոր մասն ալ տերեւներու եւ օդային մասերու միջոցով կը կատարուի։ Արդարեւ բոյսի կազմին կէսէն աւելի կշռող բնածուխը, հողէն չէ որ կը ծծուի արմատներու գործունէութեամբ, այլ պարզապէս օդին մէջ գտնուող ածխային թթուէն, որուն տերեւները գետին քաշելով եւ տարրալուծելով՝ բնածուխը կ'իւրացնէ եւ թթուածինը ազատ կ'արձակէ։

Այս երեւոյթը պէտք չէ սակայն շփոթել տերեւներու մէկ ուրիշ նոյնքան կարեւոր գործին հետ, որ է բոյսին շնչառութիւնը, ճիշդ ինչպէս կենդանիներու թոքերը։ Բայց այս անգամ, հակառակ միւս երեւոյթին, բոյսը օդին թթուածինն է որ կը շնչէ եւ ապա ներքին բնածուխին օքսիտացումով ածխային թթուն կ'արտաշնչէ։ Սակայն յարենք թէ այս շնչառութիւնը՝ որ տեղի կ'ունենայ գիշեր ցերեկ, բոյսին բոլոր կեանքի տեւողութեան, չի սպառեր միւս կերպով ամբարուած բնածուխին ամբողջութիւնը, որ 10–15 անգամ աւելի առատ կ'ըլլայ մէկ օրուան մէջ, ապա թէ ոչ՝ բոյսերը չպիտի կրնային աճիլ, մեծնալ եւ փայտ շինել։

Տերեւներու կամ բոյսերու, օդային մասերը մթնոլորտին մէջ տրամադրելի ածխային թթուն չպիտի կրնային իւրացնել ինքնին առանց ուրիշ պայմաններու։ Ասոր համար նախապէս հարկաւոր է լոյս։ Գիշեր ատեն բոյսը այլեւս բնածուխ չի մթերեր, ինչպէս որ ամպամած եւ օրերու մէջ, ոչ այն քանակութիւնով, ինչպէս լուսաւորուած, ճառագայթուն եւ յստակ արեւին տակ։ Լոյսին քիմիական կարողութեան եւ ուժին տակն է՝ որ տերեւներու եւ ճիւղերու կանաչ մասեր (tissus et lencits chlorofhylliens) կարող ու ընդունակ կ'ըլլան օդէն զատել ածխային թթուն եւ ապա զայն տարրալուծել։ Եւ արդէն բոյսերու կարողութիւնն ալ լոյսին ազդեցութեան հետեւանքն է. լոյսէն զուրկ եղողները կանաչ գոյն չեն կրնար ունենալ, դեղին–ճերմակ կը մնան, անընդունակ օդին ածխ. թթուն չահագործելու. իրենց կազմիչ մասերը շատ աւելի ջրային եւ փափուկ են, ինչ որ ապացոյց է բնածուխին աղքատութեան։ Գէթ այսպէս է ընդհ. օրէնքը բարձրագոյն բոյսերու մէջ, որոնք բոլորն ալ կանաչահիւթ ունին. կարգ մը միքրոպներ եւ մակաբոյծ բոյսերն են որ կանաչ չեն եւ հարկաւոր եղած բնածուխը հողէն կամ աւելի ճիշդ գտնուած միջավայրի գործարանական մարմիններէն հայթայթելու ստիպուած են։

Եթէ տաքութիւնը անհրաժեշտ է որ արմատին միջոցով կատարուելիք սննդառութիւնը կանոնաւոր վիճակի մէջ մնայ, ատոր հետ եւ նոյնքան կարեւոր է լոյսը տերեւներու համար։ Պայծառ եւ լուսաւոր երկինքի մը տակ միայն, կը կրկնենք, բոյսին աճումը իր ծայրագոյն աստիճանին կրնայ հասնիլ. մինչ դիտուած է որ ամպամած եւ լաւ չլուսաւորուած տարիներ բուսականութիւնը ճղճիմ եւ աճումը անկատար կը մնայ։

Բոյսին այս յատկութիւնը բնութեան ամենամեծ բարիքն է դէպ ի կենդանիները եւ մարդը, որոնցմով միայն կը սնանին ամէնքը ուղղակի եւ անուղղակի կերպով։ Եթէ երբեք բնածուխն ալ հայթայթելու համար, ան իր արմատներու միջոցներուն կապուած ըլլար եւ հետեւաբար մենք եւս կարիք ունենայինք ածուխ պարունակող պարարտութիւններ գործածել, անոր գինը հարիւրապատիկ աւելի սուղ պիտի տարրը ձրի եւ առատ կերպով բոյսին եւ հետեւաբար մեր տրամադրութեան տակ դրած է։

Բոյսին կազմուածքին 50 % է աւելին բնածուխը կը կազմէ, որ այս կերպով կը հայթայթուի, մինչ մնացած մօտ 50 % նոյնպէս ամենամեծ մասով կը բաղկանայ ջրէ, որ, նմանապէս խնամոտ բնութիւնը առատօրէն կը բաշխէ։ Իսկ մնացին կը մնան բորակածին, ֆոսֆոր, բոտաս, կիր, ծծումբ, երկաթ եւ կարգ մը հանքային մարմիններ, որոնց համար երկրագործը հոգ կը տանի, մանաւանդ բորակածինի եւ ֆոսֆորի որ իբր պարարտութիւն ամենաթանկ արժէն։ Մինչ ատոնց ամէնուն քանակութիւնը շա՜տ պզտիկ է բոյսին մէջ, մանաւանդ մէկ քանին ջուրին եւ բնածուխին համեմատութեամբ, ինչ որ սակայն իրենց անկարեւորութիւնը չի նշանակեր։ Բնութիւնը դանցառութիւն չի սիրեր անոր. մէջ ամէն բան չափուած, իւրաքանչիւրը ըլլայ շատ կամ փոքր քանակութեամբ բոլորովին անհրաժեշտ են ամբողջութեան համար. անկարելի է այդ չափերէն ամենափոքր մաս մը չնչել, առանց կեանքին մէջ վատասերում առաջ բերելու։

Ուրեմն մեր արտաշնչութիւններէն եւ փտտումներէն առաջացած եւ շնչառութեան այլ եւս անյարմար եղող ածխային թթուն, եթէ մեզ հաճելի չէ, երբ մեծ քանակութեամբ կը գտնուի մեր սենեակներուն մէջ, սակայն մեծապէս օգտակար մարմին մըն է օդին մէջ, որուն հազիւ 2–3 տասնհազարերորդ մասը կը կազմէ եւ իր այդ առերեւոյթ քիչութեամբ հանդերձ՝ լիուլի կը բաւէ երկրին բոլոր բուսականութեան միշտ եւ անընդհատ սնանելուն, որոնցմով կը սնանին նաեւ կենդանիներ եւ մարդիկ։

Եւ ո՞վ չի գիտեր որ մեր ալ փափուկ, քնքուշ եւ սիրասուն մարմինը կազմող տարրերէն կէսին չափ գոնէ, այդ միեւնոյն անցող, սեւ եւ անմաքուր ածուխէն է միշտ։

Մ. Ն.

ՇԻՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՈՒՂԵՒՈՐԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

Պարագաներու բերմունքով, վեց ութը շաբթուան դադարէ մը յետոյ, կը փութամ նորէն ձեռք առնել եւ քրքրել ուղեւորի յիշատակներուս ծրարը։ Այս անգամ Սիլվանէն դէպ ի Խիզան, ցանկալի ծննդավայրիս հով ու զով լեռները բռնած ուղեւորութեանս հաճելի տպաւորութիւններէն է որ բաժիններ պիտի հանեմ Արեւելքի ընթերցողներուն։

Յունիսի վերջերը, երկուշաբթի օր մըն է, առաւօտուն, լուս–աղօթքանով եւ զով օդով կը թողունք Սիլվանի Բըռնաժ գեղը, ու կը մեկնինք դէպ ի Խիզան։ Այս անգամ կ'ընկերանայ մեզ հիւրընկալող Բռնաժի Տ. Գրիգոր քահանայ Վարդանեանը, որ իր չէնչող եւ համեղ խօսակցութեամբ, զուարթ կենդանութիւնը կը դառնայ մեր կարաւանին։ Արեւածագին մօտ է, արեւը սկսած է բացուիլ, առաւօտեան քաղցր հով մը կը շվշվայ մեղմօրէն, կը խաղայ դաշտին վերայէն ու կը խաղցնէ չորցած բոյսերուն չոր կատարները, մեղմ խշշոց մը հանելով։ Տեսարանը սիրուն է դաշտին մէջ, այս պահուն, մանաւանդ արեւին ծագումով։ Դաշտը, ոգեւորութեան մէջ է, եւ կեանք ու կենդանութիւն կը սփռէ չորս դին։ Հօս, գեղին նախիրն է որ կը տեսնուի, ցանցնուած ճամբուն երկու եզերքները. կ'անցնինք անոնց մէջէն, կովեր գլուխնին բարձրացուցած սպասող տալու նայուածքներ կ'ուղղեն մեզ։ Անդին իրարու ետեւ, շարան–պարան ծիր հնձողներ, զուարթ ոգեւորութեամբ կը շարժեն ու կը շարժեն իրենց մանգաղները, բուն ետեւը, քով քովի շարուած որանները սիրուն տեսք մը տուած են հնձուած արտերուն։ Որաններուն քովերը, արտին մէջ ցիրուցան կը տեսնուին կիներ, չափահաս եւ անչափահաս աղջիկներ, ճիժ–բժեր եւ անվարժ լաճեր. որոնք զգլխակոյտ գտնէն կը վերցնեն ու կը հաւաքեն թափթփած հասկեր։ Տեղական բարբառով, ասոնք կ'ըսուին լազգապսոններ, աղքատ, չքաւոր դասակարգի մարդիկ, որ այսպէս լազգապ ըսելով կը ճարեն իրենց տարեկան պաշէնին մէկ կարեւոր բաժինը։ Մինչ մենք, այս չքաւորներուն վրայ մտածելով կը շարունակենք ճամբանիս, ահա անդին, հնձողներէն մէկը, ցորենի որայ մը բռնած ձեռքին մէջ՝ մեզ կը դիմաւորէ եւ ճամբուն վրայ մեր ձիերուն առջեւ կը դնէ, որ ախորժակով կը սկսին ուտել զայն։ Հնձողը, տեղական սովորութեան համեմատ, դրամական նուէր մը ստանալով մեզմէ, կը վերադառնայ իր ընկերներուն մօտ եւ ուրախութեամբ կը սկսի իր գործին։ Ասիկա հինէն մնացած սովորութիւն մըն է, որ տակաւին անխախտ կը շարունակուի շինական աշխարհի զանազան շրջանակներու մէջ։ Հնձողը ուղեւորը պատուելու եւ անկէ դրամական նուէր մը ստանալու համար այդպէս կ'ընէ. միեւնոյն բանը կ'ընեն նաեւ հովիւները։ Երբ ուղեւոր մը անցնի ոչխարներու հօտին քովէն, հովիւը ուլ մը կամ գառնուկ մը շալկելով ուղեւորը կը դիմաւորէ եւ անոր առջեւ կը դնէ. այս պարագային ուղեւորն՝ ալ տեղական սովորութիւնը յարգելով կը վճարէ իր պարտքը եղող դրամական նուէրը, միեւնոյն ատեն, գառնուկը կամ ուլն ա-

---

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ (14)

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՍԷՐ

Ա.

Կոմսը ու իշխանուհին սկսան պարել նորէն, բայց ոչ առջի անգամուան բուռն թափով։ Իր ձգած տպաւորութիւնը բարեփոխելու համար, կարծես թէ կոմսը կ'ուզէր նոյնքան իր ճապուկ վայելչութիւնը ի վեր հանել որքան փայլուն խանդավառութիւն մը ցոյց տուած էր սկիզբը։ Յամր ու ծածանուտ շարժումներով, աչքերը սեւեռած էր պարակցուհիին վրայ, որուն կուսածաղիկի պէս կապոյտ աչքերուն միջոցաւ կ'ուզէր թափանցել անոր հոգիին խորը։ Ժպիտ մը կը տեսնուէր իր շրթունքին վրայ. մանկամարդ կնոջ այնպէս կը թուէր որ գաղտր խօսքեր կը հասնին ականջին։ Քառորդէ մը ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով, դէմ առ դէմ գտնուած էր Արմանի հետ. իր ունեցած տպաւորութիւնները այնքան բուռն էին որ չէր յիշեր երբեք նմանօրինակ տպաւորութիւններու ենթարկուած ըլլալը։ Վալսին վերջին ներդաշնակ խաղերը նուաղեցան լռութեան մէջ, ու մանկամարդ կինը, իր պարակցին թեւը մտած, սրահին բազմութեան մէջ խառնուեցաւ։

Իշխանուհին զարմանքով մտիկ կ'ընէր կոմսին խօսքերը, որոնց իմաստը չէր ըմբռներ, այլ անոր ձայնը միայն կը զանազանէր, ու այդ ձայնը քաղցր ու գգուիչ կը թուէր իրեն։ Այսպէս, անրջալից վիճակի մը մէջ, քանի մը սրահներէ անցան, ու չքասեղանին առջեւ գտան ինքզինքնին, ուր հանդիսական զգեստներով կայս. ծառաներ կը սպասարկէին։ Իշխանուհին ընդունեց խաղողի օշարակ մը ու Շամբանի գաւաթ մը։ Կոմսը մանկամարդ կնոջ առջեւ կեցած, կը դիտէր ուտելը, երբ խաղողի իւրաքանչիւր հատիկ բերանը կը դնէր. այդ պահուն իշխանուհիին վարդագոյն շրթունքները կը բացուէին, սպիտակ ակռաները երեւան բերելով։ Ցափշտակութեան մէջ էր կոմսը. երբեք այդքան բուռն ձգողական ուժ մը զինքը չէր մղած դէպ ի կին մը։ Անդուսպ տենչանք մը կը պարուրէր զինքը. կեանքը վրայ պիտի տար սիրայօժար, թեւերուն մէջ առնելու եւ համբուրելու համար զայն, իր համբոյրներուն տակ նուաղուն։ Անձկութիւն մը սեղմեց կոմսին կոկորդը եւ դող մը եկաւ վրան. այնքան տժգունած էր որ մանկամարդ կինը մտատանջութեամբ հարցուց.

—Ինչ ունիք, միթէ անհանգի՞ստ էք։ Շատ տաք կ'ընէ հոս...։

Բաւական տիրապետութիւն ունեցաւ ինքզինքին վրայ՝ ժպտելու եւ պատասխանելու համար.

—Բան մը չէ. շլացում մը ունեցայ, որ անցաւ. ֆիզիքական ո եւ է անհանգստութիւն չեմ զգար բնաւ։

Երկուքն ալ մտքի այնքան մասնաւոր վիճակի մը մէջ կը գտնուէին որ իրենց վերաբերեալ ո եւ է բան անտարբերութեամբ չէր դիտուեր երկու կողմէ ալ։ Պ. տը Ֆօնթրնէյի տափակ խօսքերուն մէջ իշխանուհին նշմարեց թաքուն իմաստ մը, որ տարփատենչիկ նշանակութիւն մը կու տար այդ խօսքերուն։ Մանկամարդ կինը լուռ եւ ահաբեկած մնաց, որպէս թէ Արմանի մտքին մէջ երեւան հանած ըլլար անոր մտածումներուն խորունքը։ Իշխանուհիին ունեցած այդ տպաւորութեանը հասու եղաւ կոմսը, իր շատ նուրբ վարուողութեամբ. ուստի բաւական անտարբեր կերպարանք մը առաւ, մանկամարդ կինը վստահեցնելու համար. յետոյ նորէն իր թեւը ընծայելով, ըսաւ.

—Իշխանուհի, ո՞ւր կ'ուզէք որ առաջնորդեմ ձեզ։

—Չեմ փափագիր պարերուն մասնակցիլ. քիչ մը յոգնած ըլլալուս՝ կ'ուզեմ մեկնիլ։

Դէպ ի սպասման փոքր սրահը ուղղուեցան, որ պատուոյ սանդուխին մօտ կը գտնուէր. ու Արման լսեց որ սանդուխի աստիճաններուն վրայ կը պտտէին սա խօսքերը. «Տիկին Շվարցպուրկ իշխանուհիին ծառաները թող գան»։ Մէկ վայրկեանի մէջ, երկու սպասաւորներ եկան, հետերնին բերելով իրենց տիրուհիին վերարկուն, կապոյտ աղուէսի մաշկեակով յարդարուած, ինչպէս նաեւ ժանեկազարդ մետաքսէ գլխանոց մը։ Վար իջած ատեն՝ իշխանուհին ետին դարձաւ ու գլխի շնորհալից շարժում մը ըրաւ Արմանի։ Կոմսն ալ խոնարհութիւն ըրաւ, ու յարեց.

—Տիկին, կը թոյլատրէ՞ք որ ձեր բնակարանը ներկայանամ։

—Իմ բարեկամներս ամէն օր ժամը հինգին ատենները կրնան զիս տունը գտնել, պատասխանեց իշխանուհին։

Մանկամարդ կինը վերջին ժպիտ մըն ալ ուղղեց, յետոյ խոլոխտ ձեւ մը առաւ, սանդուխէն վար իջաւ յամրաքայլ, իր հետեւորդներուն ընկերակցութեամբ։

Արման, ուրախ սրտով, որպէս թէ իշխանուհին սիրոյ խոստում ըրած ըլլար իրեն, սրահէն ներս մտաւ։

(Շարունակելի)

[illegible]

Արտաքին Լուրեր

[illegible]

ԱՆԳԼԻԱ

[illegible]

Լոնտոն, 10 դեկտ.— [illegible]

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

[illegible]

[illegible] 10 դեկտ.— [illegible]

[illegible]

2,300,000 [illegible] 1,300,000 [illegible] 7.27 ֆրանք, [illegible] 6 ֆր. [illegible] 1 ֆրանք [illegible]

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— [illegible]

[illegible]

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ արտաքին գործոց նախարար Գ. Կավրօ Վուքովիչ եւ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան գործակատար Գ. Մաթթանովիչ, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեցին։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը, առջի օրը, այցելութիւն տուաւ Աւստրիոյ, Ռուսիոյ ու Ֆրանսայի դեսպաններուն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Մարսիլիայէն հինգշաբթի օրուան թուականով կը գրեն թէ նոյն քաղաքին ժանտախտի դէպքերուն համար տարաձայնուած զրոյցները խիստ չափազանցուած են։ Իրողութիւնը այն է թէ նոյն առտուն առողջապահական Խորհուրդը գումարուեր է տօքթ. Շանթմէսի նախագահութեամբ եւ թէ տօքթ. Շանթմէս նոյն օրն իսկ իր տեղեկագիրը պիտի ներկայացնէր Մարսիլիոյ առողջապահական կացութեանը վրայ։ Բարիզի մէջ երեւան ելած վրդովիչ զրոյցներուն պատճառը այն է թէ քանի մը հոգի բժշկական հսկողութեան տակ կը գտնուին Մարսիլիոյ մէջ։ Ժիրի գործարանին մէջ, ուր կասկածելի դէպքերը պատահեցան, ճերմակեղէնները, քուրջերը եւ այլն այրուեցան, ինչ որ ապահովման արմատական միջոց մը եղաւ։

—Մարսիլիոյ մէջ ժանտախտը չի տարածուիր։

—Սպանիոյ ներքին գործոց նախարարը խիստ միջոցներ ձեռք առնել կու տայ Մարսիլիոյ ժամանումներուն դէմ։

—Ճէնովայի ժամանող բոլոր նաւերը բժշկական քննութեան մը եւ խիստ ապահովութիւններու ենթարկուեցան։

— Աղեքսանդրիոյ մէջ շաբաթ օրը ժանտախտէ երկու դէպքեր պատահեցան եւ կիրակի օրն ալ մէկ մահ։

—Առողջապահական Խորհուրդը որոշեց չորեքշաբթի օրէն սկսեալ Մարսիլիոյ ժամանումները հինգ օրուան քարանթինա ու ապահովութիւններու ենթարկել։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Գոնեայէն կը հեռագրեն թէ շաբաթ օրը ժամ 5ին Գուշհիսարի մէջ երկու անգամ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԳԻԾ.— Ահմէտ Սապրի էֆ. աղերսագիր մը մատուցանելով Մեծ-Եպարքոսին, խնդրեց իրեն յանձնել Իզմիրի թաղապետութեան կողմէ Բունթաջէն մինչեւ Հալքա Բունար շինուած թրամուէյի գիծին շահագործումը՝ հարիւրին հինգ աւելի գինով։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը նկատելով որ զանազան տեղեր տասանորդի վարձակալներու ունեցած պարտքը գանձելու համար առաջին ու երկրորդ ազդարարագիրները կը ղրկուին եւ անկէ յետոյ միայն անոնց դրաւի տակ առնուած գոյքերը ծախու կը հանուին, ծանոյց ամէն կողմ որ առանց երկրորդ ազդարարագիրի պէտք մնալու, օրինական գործողութիւնները կատարուին։

ԱԹԷՆՔԻ լրագիրները կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսէ Իqsամ, Յունաստանի դրամատէրներէն Գ. Իգլաթանօ քսան հազար ֆր. նուիրեր է Գրուշովոյի յոյն հաստատութեան համար։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 71,682,355 ղրուշի։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Պետական Խորհուրդը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ օսմ. երկիրներու մէջ հնութիւնները լաւ պահպանելու եւ հնութիւն գտնուած տեղերու քարտէսները պահպանելու համար։ Կայսր. Թանգարանին տնօրէն Համտի պէյ հինգշաբթի օրը ներկայ պիտի գտնուի նոյն խորհրդակցութեանց։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ Խորհուրդին անդամները կը շարունակեն կարգով քննել Պոլսոյ ու Ղալաթիոյ մաքսատանց գործառնութիւնները։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ վարչութիւնը պատուիրեց իր բոլոր շոգենաւերու պաշտօնեաներուն որ շոգենաւերը կամուրջէն ելլելու ատեն մակոյկով կամ նաւակով եկող ուղեւորները բնաւ չընդունին։

ԽԱՅՐԵՏՏԻՆ ՊԷՅ, Մեծ-Եպարքոսին թարգմանը, երեք ամսուան արձակուրդ առնելով, այսօր Բարլապատի ջերմուկները պիտի ուղեւորի։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութեան առաջին արկղակալ կարգուեցաւ՝ օգնականը Քեամիլ պէյ։

ՊՈԼՍՈՅ պատժական ատեանը, երէկ, վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Զէհրա անունով կինը, որ ծանօթ է «չուկայի գող» անունով։ Այդ կինը Մեծ Շուկային խանութներէն գողութիւններ կատարած եւ վերջերս Շահզատէ Պաշի Թէվզիէ չուկային մէջ Մկրտիչի խանութէն ծրար մը կերպաս գողցած էր։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ օսմ. ընդհանուր հիւպատոս վախճանեալ Արիֆթի Կայթմաքի էֆ.ի մարմինը, երէկ, Կ. Պոլիս բերուեցաւ։ Հէյպէլիի մէջ պիտի թաղուի։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ մինչեւ հիմա 14,084 հոգի պատուաստուած են ծաղկախտի դէմ։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԷՆ կը գրեն թէ հոն ժամանած իտալական շոգենաւի մը մէկ ուղեւորը գործի մը համար ցամաք ելլելու պահուն նաւամատոյցին վրայ տեսեր է մարդ մը, որ նոյն շոգենաւը մտնելու կը պատրաստուէր։ Ցամաք ելլող ուղեւորը ճանչցեր է զայն, ըսելով որ երեք ամիս առաջ Սէօքէի մէջ, Իզմիրի մօտ, իր ազգականներէն մէկը լեռը տանող եւ 1200 ոսկիի փրկանք ստացող աւազակներէն մէկն է։ Այդ աւազակը Բէքձօյ հաստատուած էր, ու առաջնորդութիւն կ'ընէր։ Ձերբակալուելով ամէն բան խոստովանեցաւ. իսկոյն Իզմիր ղրկուեցաւ հսկողութեամբ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղէմէն կը հաղորդեն թէ Վեհ. Սուլթանի Գահակալութեան տարեդարձին օրը, Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին հիւանդութեան պատճառաւ, Փոխանորդը՝ Տ. Ներսէս եպիսկ. Գէորգեան, հետը ունենալով Թարգման Սարգիս վրդ. Աճէմեան եւ Տ. Գարեգին ու Տ. Եղիա վարդապետները, Վսեմ. կառավարիչին այցելութեան երթալով, ի դիմաց Ս. Յակոբեանց Աթոռոյ պետին, շնորհաւորած է Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան տարեդարձը, բարեմաղթութիւններով եւ աղօթքներով։ Տ. Սարգիս վրդ. ալ արժանաւորապէս Թարգման կանգնելով ամբողջ միաբանութեան զգացումներուն, յայտնած է թէ Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան բոլոր անդամները անխտիր երախտագիտութեամբ կը խոստովանին թէ Օսմ. Պետութիւնը մասնաւորապէս Ս. Տեղեաց մէջ իր շնորհները անպակաս ըրած է, եւ հետեւաբար ամէն օր Միաբանութիւնը կ'աղօթէ Վեհ. Կայսեր Թանկագին կենաց համար, եւ այս առթիւ ալ կրկնելով իր մաղթանքը, կը խնդրէ որ ներկայացնէ յատո Ն. Կ. Վեհափառութեան։ Ներկայ միւս վարդապետներն ալ ձայնակցեր են Թարգման վարդապետին յայտարարութեանց, եւ Վսեմ. Կառավարիչը այս երախտագիտութեան արտայայտութեանց հանդէպ յայտնած է իր գոհունակութիւնը։ Նոյն գիշերը Վանքը զարդարուեր է հարիւրաւոր լապտերներով եւ դրօշներով, եւ Վանքին մէջ ամէն տարիներէ աւելի փառաւորութեամբ տօնուեր է Կայսր. Գահակալութեան բարեբաստիկ տարեդարձը։

—Գերման դեսպան Պարոն Մարշալ շնորհակալութեան քարթ մը ղրկած է Ս. Պատրիարք Հօր, որ բարեգալուստի այցելութիւն տուած էր իրեն, Թարապիոյ ամարանոցը երթալով։

—Սելանիկի հոգեւոր հովիւ Տ. Մկրտիչ քհնյ. Չլլաթեան, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, Պատրիարքարանէ որոշմամբ Սուլինա պիտի ղրկուի նոյն պաշտօնով, իսկ Սամաթիոյ քահանաներէն Տ. Սերովբէ Ներչապուհ Սելանիկի հոգեւոր հովիւ պիտի կարգուի։

—Նախորդ Յանձնաժողովոյ որոշմամբ, Վանայ Սանդխտի Որբանոցը արհեստանոցի վերածելուն առթիւ գրուած էր Պատրիարքարանէ տեղւոյն Հոգաբարձութեան թէ այս մասին ծրագիր մը պատրաստելով ղրկէն։ Յիշեալ Հոգաբարձութիւնը արհեստանոցի կազմակերպութեան ծրագիր մը պատրաստած եւ ղրկած է Պատրիարքարան, խնդրելով անոր վաւերացումը։ Այդ ծրագրին մէջ որոշուած է թէ արհեստանոցը քանի՞ աշակերտներ պիտի պարունակէ, դրամագլուխը քանի՞, եւ տարեկան ծախքը ո՞րքան պիտի ըլլայ, եւ թէ ինչ արհեստներ պիտի ուսուցանուին եւայլն։

--Ռուսիոյ Ներքին գործոց Նախարարութենէն գրուեր է ուր որ անկ է թէ Հայոց եկեղեցիներու մէջ կայսեր եւ կայսերական ընտանիքի անդամներու տօնին առթիւ կարդացուող բարեմաղթական աղօթքը (Մօլեպին) ասկէ վերջը ռուսերէն կարդացուի։ Նոյն պաշտօնարանէն կրկին անգամ գրուած է որ քաղաքային եւ զինուորական ատեաններու առջեւ Հայերն օրինական երդումը պէտք է ռուսերէն լեզուով կատարեն եւ ռուս քահանայի միջոցաւ։

— Պէօյիւքտէրէի Թաղ. Խորհուրդի ընտրութիւնը կատարուեցաւ կիրակի օրը՝ գիւղին եկեղեցիին մէջ։ 210 ընտրողներէն, որոնց հրաւիրագիր ուղղուած էր, 125ը մասնակցեցան քուէարկութեան, անձամբ կամ նամակով։ Աւասիկ քուէհամարին արդիւնքը.—Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեան՝ քուէ 76. Կարապետ էֆ. Փափազեան՝ 57. Մաքսուտ էֆ. Հարենց՝ 57. Եղիա էֆ. Շահպազ՝ 54. Հրանտ էֆ. Խանճեան՝ 48, Յարութիւն էֆ. Չրաճեան՝ 37. Նշան էֆ. Ալեանաք՝ 37, Կարապետ էֆ. Աղաբթմաճեան՝ 32, Հայրիկ էֆ. Սլաճաճեան՝ 31։ Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեան միայն բացարձակ առաւելութիւն ստացած ըլլալով, միւսները համեմատականի մնացած են, հետեւաբար, յառաջիկայ կիրակի կրկին քուէարկութիւն պիտի կատարուի՝ առաւելագոյն քուէ ստացող ութը ընտրելիներէն չորսին ընտրութեան համար, որով պիտի ամբողջանայ Պէօյիւքտէրէի Թաղ. Խորհուրդը։

— Վերջերս՝ քանի մը պաշտօնակիցներու հետ մէկտեղ՝ ծանուցած էինք Տօքթ. Յ. Մալէզեան էֆ.ի երկու աղջիկներուն ունեցած յաջողութիւնը Պրիւսէլի Արհեստական վարժարանին մէջ։ Ոչ նուազ գոհունակութեամբ կը հրատարակենք այսօր քանի մը մանրամասնութիւններ։ Օր. Վիրժինի եւ Օր. Ֆօրթիւնէ Մալէզեան երեք տարի առաջ Պրիւսէլ գացած էին իրենց ուսումը եւ դաշնակահարութիւնը կատարելագործելու համար. միանգամայն սկսան հետեւիլ Արհեստական վարժարանին գիտական եւ գործնական դասաւանդութեանց։ Այս անգամ, Օր. Վիրժինի՝ Modesի եւ Օր. Ֆօրթիւնէ՝ Confectionի ճիւղին մէջ՝ Ա. աստիճանի վկայական ստացան, մրցման վիճակուն քննութիւններէ վերջ, որոնք կատարուեցան՝ ըստ օրինի՝ en loges, այսինքն մեկուսացուած խցիկներու մէջ, Պելճիքայի կրթական Նախարարութեան կողմէ նշանակուած տեսչուհիի մը հսկողութեան ներքեւ եւ յետոյ juryին ներկայութեան։ Այս առթիւ կազմակերպուած տարեկան ցուցահանդէսին մէջ երկու հայ օրիորդներուն ցուցադրած աշխատանքները (հագուստ, գլխարկ եւայլն) առաջին մրցանակ շահեցան եւ մրցանակներու բաշխման հանդէսի միջոցին կրթական Նախարարութեան ներկայացուցիչ Պ. Ֆ. Բօք մասնաւորապէս շեշտեց երկու արեւելքցի օրիորդներուն այս բացառիկ յաջողութիւնը եւ զանոնք իբր օրինակ ցոյց տուաւ տեղացի աղջիկներուն։ Օր. Վիրժինի եւ Օր. Ֆօրթիւնէ մտադիր են առ այժմ իրենց արուեստը ի գործ դնել Բարիզի մէջ եւ յետոյ Գահիրէի մէջ հաստատել գործատուն մը.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Անկէց ամիսներ առաջ, յանուն քաղաքիս Ազգ. Վարժարանաց 200է աւելի աղքատիկ ուսանողաց, դիմումներ ըրած էինք արտասահման բնակող մեր ազգայիններուն։ Սրտի անհուն բերկրութեամբ կուզանք ծանուցանել, որ մեր այդ դիմումները անարձագանգ չի մնացին, եւ յիշեալ ազգայինները, ո՛չ միայն հաճեցան հետեւեալ նուիրատուութիւնները փութացնել, —Ապրիլ եւ Մայիս ամիսներուն մէջ.— այլ՝ ազնուաբար պատրաստակամ յօժարամտութիւն եւս յայտնեցին նորէն օգնելու՝ երբ առիթը ներկայանար։ Մեր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնենք հրապարակաւ, իրենց կողմէ Հոգաբարձութեանս հասած նուէրներուն, եւ ա՛յն բարոյական քաջալերութեանց համար՝ զորս ներշնչեցին մեզ իրենց դպրոցասիրութեան, կրթասիրութեան ցայտուն ապացոյցներով եւ խրախուսիչ նամակներով։

Բարիզի Հայոց հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Վռամշապուհ քհնյ.ի նախաձեռնութեամբ՝ եւ բարեգործն՝ ազգայնոց օժանդակութեամբ՝ 400 Ֆրանք։

Աղեքսանդրիայէն՝ հինգ ազգայիններու կողմէ 267½ դահեկան։

Սեւաստոպոլէն՝ Տէարք Մ. Միսաք Էօզսիւզեան՝ 10 ռուբլի.— Աւետիս Շէհրիկեան՝ (Կիրասոնցի) 5 ռուբլ.— Աւետիս Գ. Պօզալեան՝ 5 րբլ.— Տիգրան Նալբանդեան՝ 10 րբլ.— Միհրան Երզինկեան՝ 5 րբլ.— Սիմոն Գ. Մարկոսեան՝ 5 րբլ.— Եղբ. Արսէն եւ Ռուբէն Թաչճեան՝ 10 րբլ.— Տիկին Աննա Թաչճեան՝ 5 րբլ.— Գէորգ Թաչճեան 10 րբլ.— Համբարձում Խէնէքեքեան (Միպերցի) 10 րբլ.— Սիրական Մարկոսեան՝ 7 րբլ.— Եղբարք Չէքքնեան՝ 25 րբլ.— Գումար 107 ռուբլի։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Շ.Գ. հիսարի Ազգ. Երկս. վարժարանաց
Ատենադպիր Ատենապետ
Ռ. Խ. ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ ԵՐԵՄԻԱ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Վարժարանիս նպատակն է տալ միջնակարգ, հիմնական կրթութիւն մը, հետեւելով անգլիական ու ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութիւններու (High School) ծրագրին։ Նոյն ատեն ալ սակայն նկատի առնելով երկրին պահանջները՝ մասնաւոր խնամք կը տարուի տեղային ու պետական լեզուներու եւ գրականութեան, ինչպէս նաեւ ֆրանսերէնի։

Ամէնէն պզտիկ կարգերէն սկսելով՝ կարգ մը դասեր կ'աւանդուին անգլիերէն լեզուով, որպէս զի բոլոր աշակերտները կանուխէն ընտելանան անգլիերէնի։

Տնօրէնը տօքթ. Չէմպըրս կ'աւանդէ տոմարակալութեան դասը, որ մասնաւորապէս կը յարմարցնէ ընթացաւարտները գործնական կեանքի։

Առողջապահութեան դասը կ'աւանդէ վարժարանին բժիշկը, որ միանգամայն մօտէն կը հսկէ բոլոր աշակերտներուն առողջութեանը վրայ։

Գիտական ճիւղերու դասախօսութիւնները արդիւնաւորելու համար՝ վարժարանը ունի պիտանի ու անհրաժեշտ գործիքներու ընտիր հաւաքածոյ մը։

Նորակառոյց նպատակայարմար շէնքը եւ նորատաց ընդարձակ հողերն՝ ամէն ժամանակէ աւելի նպաստաւոր են աշակերտներու հանգստութեան եւ առողջութեան, գեղը ըլլալով արդէն հանրածանօթ՝ իր մաքուր օդովը ու գեղեցիկ տեսարանովը։

Վարժարանիս վերաբացումը (24րդ տարեշրջան) տեղի պիտի ունենայ Սեպտ. երեքին (Ն. Տ.)։ Տարեթոշակն է 16 օսմ. ոսկի։ Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել անձամբ՝ Պայալ Հաւաք, Կ. Պոլիս, կամ նամակով Տնօրէնութեան, Պարտիզակ։ 10—15

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ, ՍԿԻՒՏԱՐ

Ամերիկեան Վարժարանի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի 1903 Սեպտ. 15ին (Ն. Տ.)։

Գիշերօթիկներու տարեթոշակն է 35 օսմ. ոսկի Ուսումնարանին չորս դասընթացքներուն համար, իսկ 30՝ Նախակրթարանին համար։

Տնօրէնութիւնը ջանք չէ խնայած վարժարանը ամէն առաւելութիւններով օժտելու։ Լաւագոյն դրութիւնով եւ մեծ յաջողակութիւնով կ'ուսուցուին Հայերէն, Ֆրանսերէն, Անգլիերէն, Գերմաներէն եւ դասական լեզուները, ինչպէս նաեւ բնական գիտութիւններ։

Հմուտ եւ վարժ հիւանդապահուհիի մը աչալուրջ հսկողութիւնը կը վայելեն աշակերտուհիները եւ կ'ապրին խաղաղ ու բարեկարգ մթնոլորտի մը մէջ։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել վարժարանին Տնօրէնուհի Տ. Փէթրիէի։ 9—20

ԱՂՋԿԱՆՑ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
(ՆՕԹՐ-ՏԱՄ ՏԸ ՍԻՕՆ)
Ի Բերա, Բանկալթը

Վարժարանը այս տարի եւս մասնաւոր ժամեր յատկացուցած է Հայերէն լեզուի դասախօսութեան եւ կ'աւանդէ հայ ուսանողուհեաց, Հայերէն նոր լեզուն, խնամով եւ կարող ուսուցչի ձեռամբ։ 8—10

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՕՓԼ)

ԲԱՐԻԶ, 14 սեպտ.—Նախարարապետ Պ. Քոմպ, կառքով Բոնրիէօէն Թրէկիէ գացած ատեն, ամբողջ ճամբուն վրայ խանդավառ ընդունելութիւն մը գտաւ ժողովուրդեան կողմէ՝ «Կեցցէ՝ Քոմպ» ու «Կեցցէ՝ Ֆրանսա» աղաղակներով, Թրէկիէի մէջ Նախարարապետը, բարի գալուստ յայտնող ողջոյններուն պատասխանելով, շնորհակալութիւն յայտնեց ժողովուրդին կողմէ իրեն եղած սիրալիր ընդունելութեանց համար. Նաեւ յայտարարեց թէ գոհ է որ Թրէկիէի մէջ անձնուէր օժանդակներ գտած է՝ Պրըթանները ազատելու մտաւոր գերութենէ։ Նախարարապետին այդ խօսքերը ծափահարուեցան։ Ուրիշ արձանին բացման արարողութիւնը կատարուելէ ետքը, Պ. Քոմպ այցելեց վախճանեալ բանաստեղծին տունը եւ յետոյ նախագահեց հացկերոյթի որ այդ առթիւ տրուած էր. դուրսը արտայայտութիւնները կը շարունակուէին։ Սեղանին ատեն Պ. Քոմպ ճառ մը արտասանելով ըսաւ թէ օրուան հանդիսականութեան մէջ կը տեսնէ բարի գուշակութիւնն այն նուազ հեռու վայրկեանին համար, ուր Պրըթանները, թօթուելով շինականներու եւ քահանաներու լուծը, վաղեմի նախապաշարմանց աւերակներուն վրայ պիտի հաստատէ Ֆրանսայի ներկայ դրութեան սկզբունքները, բայց պայմանաւ որ դուրս չելլէ իր շրջանակէն որ է խիղճը, եւ չմիջամտել քաղաքային ու քաղաքական շրջանակներու մէջ։ Պ. Քոմպ յարեց. «Երկիրը կը մտածէ թէ աշխարհակալութեան թուականը աւարտած է, բայց խաղաղութեան պահպանումը ապահովելու համար, պէտք է զօրաւոր ֆրանսական բանակ մը ունենալ համերաշխ սպաներէ եւ մարզուած զինուորներէ, որոնք կարող ըլլան, երբ հարկ ըլլայ, բուռն յարձակողականի մը ձեռնարկելու։» Նախարարապետը դատապարտեց ելմտական նախարարին դէմ մղուած պայքարը, հանրային արժէթուղթերու գիները կոտրելու համար։ Պ. Քոմպ յարեց թէ օտարականը կատարեալ վստահութիւն ունի ֆրանսահրապարակին վրայ, վասն զի ֆրանսական վարկը առաւելութիւններ ունի բաղդատմամբ միւս տէրութիւններունը։ Պ. Քոմպ երկրին ներքին վիճակի վրայ խօսելով ըսաւ թէ տասնհինգ ամիսէ ի վեր մեծամասնութեան եւ նախարարութեան միջեւ իմաստուն համաձայնութիւն մը կայ եւ թէ Ֆրանսա կը մնայ ներքնապէս, ուր ապագային վստահութիւնը աւելցած է. Նաեւ արտաքուստ, ինչպէս կը հաստատեն զանազան կառավարութեանց կողմէ յայտնուած համակրութիւնները, Ռուսիոյ հետ դաշնակցութիւնը, որուն հանգամանքը հետզհետէ կը շեշտուի, Իտալիոյ հետ մտերմական ու բարեկամական յարաբերութիւնները, որոնք հետզհետէ աւելի կ'ամրապնդուին փոխադարձ մտերմական անկեղծ արտայայտութիւններով, եւ վերջապէս Անգլիոյ հետ յարաբերութեանց բարւոքումը, որ միշտ կը զարգանայ։ Պ. Քոմպ յարեց. — «Սահմանագլուխներէն անդին ժպտուն դէմքեր միայն կը տեսնենք. հորիզոնին վրայ խաղաղութիւն կը տիրէ եւ անշուշտ Ֆրանսա պիտի ջանայ պահպանելու խաղաղութիւնը։ Սկիզբէն վճռական մտածումը եղաւ՝ իրաւարարութեան մը ենթարկելու միջազգային վէճերու լուծումը։ Խաղաղութիւնը այդ կերպով ձեռք բերուելով, բոլոր թշնամութեանց առաջքը պիտի առնէ։ Կը յուսամ թէ քիչ ատենէն պիտի տեսնենք այդ տիեզերական խաղաղութեան արշալոյսին ծագումը. (Ծափահարութիւններ)։

ՄՈՀԱՔ.—Ֆրանց Եօսէֆ կայսրը, որ մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ ժողովուրդեան կողմէ, Ֆրէտէրիք արշիդուքսին հետ գնաց Բարաբանքայի դղեակը, որուն շրջակայքը որսորդութիւն պիտի կատարէ, մինչեւ սեպտ. 18 հոն պիտի մնայ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 14 սեպտ.—Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Իտալիոյ Թագաւորը հոկտեմբեր 14ին Բարիզ պիտի ժամանէ։ Հոկտ. 18ին պիտի մեկնի Բարիզէն։ Թագուհին հետ պիտի գտնուի Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Մորին։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Նախարարաց յանձնաժողովին նախագահ Պ. Վիթէ քանի մը օրէն Բարիզ պիտի ժամանէ, ուրկէ Լոնտոն պիտի երթայ։ Այդ ուղեւորութեան նպատակը յայտնի չէ։

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ Խորհրդարանը նոյեմ. 30ին պիտի գումարուի։

ՎԱԼԼԱՏՈԼԻՏ. — Սպանիոյ Թագաւորը մեկնեցաւ Վալլատոլիտէն, ժողովուրդեան ստուար բազմութեան մը կողմէ մեծ խանդավառութեամբ ողջունուելով։ Սէն-Սէպաստիէն գնաց։

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ.— Նիւ-Եորքէն առնուած լուրեր վար ցոյց կուտային ցորենի գիները։ Հօս փոխուեցաւ 6/5/50։

ԱԹԷՆՔ.— Հելլէն կառավարութիւնը քարանթինա սահմանեց Մարսիլիոյ ժամանումներուն դէմ։

Յանձնարարեցի իմ հիւանդներուս ու ինֆլիւէնզայի հետեւանքը եղող սաստիկ հազերուն եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածել տաք կաթի խառնուած Գրանարֆի հանքային Ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։
ՏՕՔԹ. ՍԹԷՖՈՒԼԻՍ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 1 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	23	14
Ամէնէն բարձր գին	»	23	20 1/2
Ամէնէն վար գին	»	23	14
Ռումէլիի Երկաթուղի գոզ.	Ֆր.	121	37
Ամէնէն բարձր գին	»	122	37
Ամէնէն վար գին	»	121	25

ԲԱՑՈՒՄ 2 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	23	09
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	121	—
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		—	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	95
» ժուիսանս		1	35
» պարտաթուղթ		485	—
Թարափ Կ. Պոլսոյ		503	50
Թրանսվալ		104	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		265	25
Օավլբիոմ		72	—
Անատոլուի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	35
« պարտաթուղթ «		503	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	1	—
» » » չէք	»	109	—
Բարիզ » »	Ֆր.	23	10
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկաս չէք	մարք	18	71
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	14
Անգլիական ոսկի	»	109	37
Շօլ էմբէրեալ	»	89	30
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	38
Մէթալիք	»	—	—
ոսկի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 14 Սեպտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	90	31
Օսմանեան Թանձ սէրի Բ.	30	63
» » » Գ. բաց.	30	37
» » » Գ. գոց.	59	50
Օսմանեան Պանքա	12	87
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	41	50
» Մոնօբոլ	43	50
Պուլկարական 1888	88	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	101	75
Բոմինիալ	104	—
Թրանսվալ	4	—
Այտին երկաթուղի	15	—
Փոխանակագիր	25	37 1/2

ԲԱՐԻԶ, 14 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Թանձ 3 %		97	27
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	31	52
գոց.		31	35
» » » Բ.		—	—
« » » Գ.	»	34	90
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	579	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	125	—
Օսմ. մաքսատուն	»	458	—
Օսմ Ռէժի	»	336	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %	»	491	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1134	—
Իտալական Թանձ	»	103	30
Սպանիական արտաքին	»	91	37
Թրանսվալ	»	103	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	190
Ծուամզենչ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 14 Սեպտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	30
Ռումէլի երկաթուղի	»	117	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 14 Սեպտեմբեր

Ռուալը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	138	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	10
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	200

ՊՐԻՒՍԷԼ, 14 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	30	62
Ռումէլի երկաթուղի	122	75

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ օսմ. հանր. պարտքի փոփոխեալ արժեթուղթերու թիւ 40 կտրոնի վճարումը պիտի ըլլայ հետեւեալ պայմաններով.

Այսօր շնորհուած Կայս. Իրատէ մը կ'արտօնէ Օսմ. Փոփոխեալ Պարտքի միացումը։ Կայս. կառավարութիւնը կը նկատէ թէ ասոր հետեւանքն է վերոյիշեալ կտրոնին համար ½ % տոկոսի մը վճարումը, ինչպէս անցեալին մէջ։ Վարչական Խորհուրդին կարծիքն այն է թէ պէտք է գործադրուի ասկէ առաջ արուած որոշումը որ է 5/8 % տոկոս վճարել վերոյիշեալ կտրոնին։ Այս պայմաններուն մէջ յառաջիկայ 1/14 սեպտեմբերէն սկսեալ նոյն կտրոնին համար ½ % տոկոս պիտի վճարուի, եւ միեւնոյն ատեն արժեթուղթի տէրերուն ամժամայ Սէրթիֆիքա մը պիտի տրուի, որուն համաձայն պաշտօնական ⅛ % աւելիին իրաւունք պիտի ունենան, այս մասին որոշում մը տրուելէ անմիջապէս վերջը։

Կ. Պոլիս 28/10 սեպտ. 1903 3—6

* *

Ազդ. — Ռումելիի երկաթուղիներու արժեթուղթերու 1903 ապրիլ 1ի եւ յուլիս 1ի վիճակահանութիւններէն շահողներուն տրուած «Սէրթիֆիքա»ի տէրերուն կը ծանուցուի թէ, այդ «Սէրթիֆիքա»ները՝—որոց համաձայն իրենց եղած գումարին վրայ յաւելուածական գումար մըն ալ ստանալու իրաւունք պիտի ունենային—չեղեալ կը նկատուին, որովհետեւ Օսմ. կառավարութեան եւ Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդի միջեւ իրաւարարութեամբ որոշուած տոկոսի սակին բարձրացումը զօրութիւն չունի 1903 մարտ 1/14էն սկսելով։

26 սեպտ. 1903 4—15

ԹՈՄԱՍԵՍ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՈԳԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐՈՒ
Ղալաթիա, Տոմուզճալէ փողոց, Թ. 13

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ ընտիր ոգելից ըմպելիներ եւ մասնաւորապէս Պալքան գինիներու ամէնէն ազնիւ տեսակը։ Փնտռեցէք գոհ պիտի մնաք։ 18—20

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
ՍՍ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ՓԱՐՆԱՍԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
([illegible] Չիչէքճիեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԳԱՏԸԳԻՒՂ

Գատըգիւղի Մխիթարեան վարժարանը պիտի բացուի Սեպտ. 2ին (ըստ Ն. Տ.ի)։

Դպրոցին դիրքը հիանալի է, ծովահայեաց, օդաւէտ. դասարանները լուսաւոր են եւ ընդարձակ ըստ բաւականին։ Խստիւ կը հսկուի տղայոց բարոյականին, կրթութեան ու առողջութեան վրայ։ Կ'ուսուցուին Հայերէն, Թուրքերէն, Ֆրանսերէն, Գերմաներէն, Անգլիերէն ու Իտալերէն լեզուները, իմաստասիրութիւն, բնագիտութիւն (Physique), բնալուծութիւն (Chimie), Հաշուակալութիւն (Comptabilité), Երկրաչափութիւն, Գրահաշիւ, Թուաբանութիւն, Բնական Պատմութիւն, Աշխարհագրութիւն, Պատմութիւն, Մատենագրութիւն, եւայլն. Գծագրութիւն, Գեղագրութիւն, Մարմնամարզութիւն, Ձայնական եւ Գործիական երաժշտութիւն։

Վարժարանին աշակերտներէն անոնք որ քաջ ու ընտիր կը հանդիսանան ուսմանց ու բարի վարքի մէջ, կ'անցնին յետոյ Վենետիկի Մուրատ-Ռափայէլեան վարժարանը, եւ եթէ հոն ալ քաջ հանդիսանալով ուսմանց ու բարի վարքի մէջ՝ արժանաւոր դատուին, կրնան յաճախել քաղաքին Ակադեմիան եւ բարձրագոյն վարժարանները եւ կամ կը ղրկուին Իտալիոյ եւ ուրիշ երկիրներու համալսարանները։

Վարժարանին տարեթոշակն է 25 օսմ. ոսկի. կարօտ ընտանիքներու համար միայն, զիջողութիւն ընելով, 15 օսման. ոսկի. անկէ նուազ թոշակով աշակերտներ չեն ընդունուիր։

Աւելի մանրամասնութեանց փափաքողք կրնան դիմել ուղղակի Մօտայի (Գատըգիւղ) Մխիթարեան վարժարանի Տեսչութեան։

Հ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՈՐՈՍ

ԾԱՆՕԹ.— Ձրիներուն թիւը արդէն իսկ լեցուած ըլլալով, այս տարի այլ եւս ձրի աշակերտ չպիտի ընդունուի բնաւ։ Վարժարանին շէնքն ալ նորոգուած եւ աւելի ընդարձակուած է այս տարի։

ՔՈԼԷԺ ՖՐԱՆՍԷ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ Պ. ԺԻՒԼ ՖՈՒՐ

Ֆրանսական երկրորդական վարժարան

Դասաւանդութիւն հայերէն լեզուի։

Վարժարանը պիտի ունենայ այս տարի վաճառականական ուսմանց եւ կառավարական պաշտօնատանց ու այլ գրասենեակի վարչական գիտելեաց (ուսումը է տարէ) նոր ճիւղ մը, յատուկ դասընթացքով։

Բերայի վարժարանը պիտի բացուի ըչ. 10/23 սեպտեմբերի։

Գատըգիւղի վարժարանը պիտի բացուի բչ. 8/21 սեպտեմբերի։

Արձանագրութիւնք կը սկսին բչ. 25/ սեպտեմբերի։ 5—20

ԱՄԵՐ ԲԻՔՈՆ

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՊՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ
ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ՋԱՆԱԶԱՆ
ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

AMER PICON
PHILIPPEVILLE
G. PICON
AMER PICON

ԱՄԷՐ ԲԻՔՈՆԸ, ամէնէն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժէրիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կազդուրիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առտուն անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած սա եռ՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ։ Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարդուս ուժերը կը վերանորոգուին եւ տրտմէ զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ մարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալով՝ Ամէր Բիքօն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել. որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջել որ շիշերը Իւնիոն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրէ։

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ՝ Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Պ. Պ.

Բ. Պոնոմի		Ղալաթիա
Ա. Ռեչչիա		»
Էքօնոմիք Գոօբէռաթիվ		Ղալ. եւ Բէրա
Ռոզաոիօ Սիւաօնէ		»
Բարաստորելօ եւ Մէլէքթիատեա		»
Ժ. Ստավրօբուլօ		»
Քոթթաքի եղբարք		»
Վէննաս Գասպարեան	(դեղավաճ.)	Կ. Պոլիս
Մէհմէտ Քեազիմ	»	»
Տ. Մէզիքի որդի եւ Ընկ.	»	»
Մ. Մէզիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Գ. Սէֆէրեան	»	»
Ժ. Վոնթիրզիանօս եւ Ընկ.	»	»
Էմիլ Լանկրեան		Բէրա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբարք եւ Ընկ.	»	
Թ. Սաւրէնեան	Բէրա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա	
Պօն մարշէ		Բէրա

եւլն. եւլն. եւլն. 16—25

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հիւսիսային

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ՔԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ԼՈՆՏՈՆ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Այս Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործողներու Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԵՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։ Ընկերութիւնը կ՚ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ չահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի սակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամօժիտի ու մանչերու դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

Կ՚ԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱՉՔԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՔ Ն. ՊԱՌՆԱՏՆԵՆԻ
Պոլիս Պառնաքան խան

HUILE de HOGG

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Ցայտնի է թէ մորիւ ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձմեռը որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (երեխայ, կին ու տղայ) տկարութեանց եւ կուրծքի հիւանդութիւնները առաջառնելու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու աժան տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, եւ որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ Թեր-Նեօվի մէջ ձկնորսներ ունի, ուր մորիւ ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անաղարտ անխառնութեամբ, [illegible] չիշերու մէջ դրուած է, որ ամենուն ծանօթ է որդին եւ Բարիզի Բժշկ. ակ. Ծաղիկեան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կ՚ու զեն իւղը իրենց հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն եւ նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորիւ ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու եւ դեղավաճառներու քով։

EMULSION HOGG

[illegible]

Միակ ամբարն է Թ. Բ. Հօկ, 2 Թիւ, Քասթիլիոն Բարիզ։ Մեծաքանակ կը ծախուի Խասար Սանիի քով, Սուլթան խան, Պոլիս։ 3—30

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրճինիան	10500	[illegible]	3500
Պոհէմեան	10500	[illegible]	3500
Քէսթրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասթրիան	9000	[illegible]	3530
[illegible]	9000	Արմէնեան	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2300
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	2000
[illegible]	3700	[illegible]	900
[illegible]	3700	[illegible]	800
[illegible]	3700	[illegible]	80
[illegible]	3500		

[illegible] 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՈՒՆԵՆ
[illegible]
600 [illegible]

ԱՅՍ ԿԼԻՄԱՅԻ ՄԷՋ

Ընդհանուր վիճակ կան որոնք այս աշխարհածանօթ դեղով կատարելապէս կը բժշկուին։

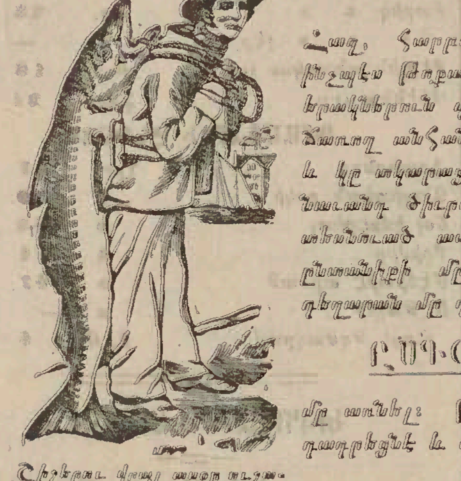

Շինքերու վրայ այսօր ունա- [illegible] ընել պէտք է։
19

SCOTT'S EMULSION

Հազ, հարբուխ, և բոլոր որկորի և թոքի վէրքեր ինչպէս թոքախտ, և սրտին, [illegible] և կուրծքի երակներուն փափկութիւնը և միւս ախտաւորութեանց [illegible] անմիջապէս կը դադրին, և կը տկարացուին և վերջապէս կը բժշկուին։ [illegible] միակ դեղն է։ Եթէ ընտանիքի մը մէջ այսպիսի ախտ մը կայ, պէտք է դեղարան մը դիմել և

ԸՍԿՕԹԻ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ

մը առնել։ Ըսկօթի Բաղադրութիւնը այս ախտը կը դադրեցնէ և ատեն մէջ առողջութիւնը կը վերականգնէ։

[illegible]

ԴԱԼՔԱՆ

ՌՈՒՆՉՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ԲԱԺԻՆ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Ֆր. [illegible]

ՀՐԴԵՀԻ ԲԱԺԻՆ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,208 Ֆր.

[illegible] 1,433,965 Ֆրանք։

Ապահովագրութիւն [illegible]

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆ

Ապահովագրութիւն [illegible]

1896ի յունուարին է հոկտեմբերին 18 ամսէն. 1897ին՝ հոկտեմբերին 18. 1898ին՝ հոկտեմբերին 18 և 1899ին՝ հոկտեմբերին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ԹՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԻԱ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Կ. Պոլիս Ղալաթիա, [illegible]

[illegible]

ՋՂԱՅԻՆ ԵՔ

ԿԱՐԻԱՑԷՔ, ՇՈՒՏ ԲԺՇԿՈՒԻՔ

[illegible] ՎԱԼԷՐԻԱՆԱՆ

ՏԸ ԲՈՒՐԼՕ [illegible] ՎԱԼԷՐԻԱՆԱՏ ՏԸ ԲՈՒՐԼՕ [illegible]

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ [illegible] ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ [illegible]

Ընկերութեան դրամագլուխ, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 Ֆր.
[illegible] գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ [illegible]	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
[illegible]
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 524

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ

ПРАВАВІН МАРКА ОРЕЛЪ ОРИГИНАЛЬНІЙ ОРЕЛЪ МОНОПОЛЪ

[illegible] մորթերը մը, վերը ցուցուած մարքայով, որ տեսակի ազնուութեան, տոկունութեան եւ աժանութեան տեսակէտով անմրցելի է։

Կը ծախուի միմիայն մեծաքանակ, այսինքն տոպրակով։

Գաւառներէն պայմաններու եւ գիներու մասին տեղեկութիւն ուզողները կրնան դիմել նամակով իրենց հասցէին

ԻՆՃԻՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.
5—25 Կ. Պոլիս, Մաքրուհճըլար, թիւ 4—6

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴՒՈՑ ԵՒ ԸՆԿ.Ի ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդհ. Գործ. Կ. Պոլսոյ [illegible]

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տակօ	1497	Կոթօ	1011	Մալմօ	724	Ռոզարիօ	186
Ալէրք	3807	[illegible]	2906	[illegible]	1695	Մարէնկօ	2273	Սափֆօ	1113
Անճէլօ	1541	[illegible]	893	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիոսթօ	2271	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանօ	3357	Սիլվիօ	1193
Պասսանօ	1822	Տոմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1067	[illegible]	1200
Պորոտինօ	1264	[illegible]	2383	Հորէյշօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրանտօ	1076	[illegible]	1713	Հումպըր	895	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1548
Պրունօ	841	[illegible]	504	Իտահօ	2354	Նէրօ	1083	[illegible]	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էլպօ	2464	[illegible]	3540	Օթթօ	4100	[illegible]	1470
Քէյրօ	1671	Էլտորատօ	1520	Ժիւնօ	1080	[illegible]	4086	[illegible]	487
[illegible]	1837	Էրաթօ	1841	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	[illegible]	2429
Քամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլփինօ	2307	Փալէրմօ	1637	[illegible]	2914
[illegible]	1094	Ֆլամինկօ	1828	[illegible]	1700	[illegible]	510	Վոլօ	1289
Չիքակօ	2729	Կալիլէօ	849	Լէօ	1063	[illegible]	2229	[illegible]	2896
Սիսէրօ	1831	[illegible]	4552	Լէփանթօ	2272	[illegible]	1663	Զէնօ	1850
[illegible]	2697	[illegible]	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռոլլօ	1613	Զէրօ	1200
Քոլորատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

[illegible] շոգենաւը, [illegible], ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Հորասիօ շոգենաւը, նաւապետ [illegible], ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի անցայս 30ին,

Տիբրիօ շոգենաւը, նաւապետ [illegible], այժմ կը բեռնաւորուի Պոլսոյ [illegible] համար։

Դիմել առ գործակալս Ճ. ՀԻԼՏ ԷՆԸՐԻՔՈՏ
[illegible] 377

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Տարածուած երթեւեկութիւններ

[illegible]

Գշ. 2/15 Սեվաստոպօլ ժամը 10ին առտու։ [illegible]
Եշ. 4/17 Օտէսա ժամը 10ին առտու։
Շբ. 6/19 [illegible] ժամը 10ին առտու։ Օտէսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔՃԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]
513

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible]
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէռնիա	13900	[illegible]	[illegible]
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	[illegible]
Լուքանիա	12950	[illegible]	[illegible]
Քամփանիա	12950	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8145	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8128	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8120	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7392	[illegible]	[illegible]
[illegible]	7269	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ [illegible]
Joly et Seager
[illegible] 6 7 8 [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Գորքի, Միջերկրական եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2500	[illegible]	[illegible]

Դիմել առ Վ. ՈՒԻՔՐԻ Ե ԸՆԿ.
[illegible]
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ Է ԸՆԿ.
134 [illegible]

Ատենապետ՝ ՔԱՐՆԷ ԽՈՒՐՈՒՆԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ"Ի (148)

ՕՐԵՆՍՏԵՆ ՏԻՒ ԹԱՌԱՍՈՆ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՍԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Դ

—Ընդհակառակը, ես կը կարծեմ թէ [illegible]

[illegible]

—Ո՛րչափ, [illegible]

[illegible]

—Իմ բարեկամներէս եւ ոչ մէկը պիտի համաձայնի [illegible]

—Ձեր առողջական վիճակէն կը վախնամ եւ [illegible]

—Իմ առողջական վիճակիս համար չէ [illegible]

—Կը խոստովանիմ թէ չեմ խորհած [illegible]

—Սակայն ձեր աչքին առջեւ [illegible]

—Դ. տը [illegible]

[illegible]